

Tisková zpráva

Konverze Městských lázní Liberec na výstavní centrum

Vedení Statutárního města Liberec dnes představilo záměr kompletní rekonstrukce Městských lázní Liberec a jejich konverzi na výstavní centrum. Záměr schválila rada města jako jeden z projektů II. výzvy IPRM Lidové sady.

Liberec, 23. září 2009 - Městské lázně Liberec mají pohnutou historii. Stavba, která původně vznikla k oslavě 50. výročí vlády císaře Františka Josefa I. (výstavba proběhla v letech 1901 až 1902) sloužila dlouhá léta jako jakási „obecní umývárna“, kterou využívali obyvatelé Liberce a širokého okolí jako místo osobní hygieny. Movitější občané zároveň mohli využít služeb, jako bylo kadeřnictví, holičství, prádelna nebo mandl. Se zvyšujícím se standardem v domácnostech se postupně z objektu staly relaxační lázně, následně klasický bazén. Od roku 1984 svému původnímu účelu nesloužily, když byly jen centrem některých komunálních služeb. Pohnutou historii měly také po roce 1990 - kdy se dostaly do soukromých rukou a od té doby chátraly. Situace se změnila v roce 2005, kdy se Statutární město Liberec rozhodlo objekt v dražbě odkoupit (za 9 mil.). Po 103 letech se objekt Městských lázní Liberec stal poprvé majetkem města. Od té doby hledalo město jejich využití a zároveň pracovalo na jejich záchraně. Projekt „Dům zdraví“ nedosáhl na evropské dotace, které jsou pro rekonstrukci objektu zásadní. Na počátku roku 2009 byly zároveň ukončeny diskuse s izraelským investorem. Následně byl projekt Konverze Městských lázní Liberec na výstavní centrum navržen jako součást II. výzvy IPRM Lidové sady a posléze schválen radou města. Pokud dojde ke schválení předkládaného projektu, znamená to nejen záchranu a celkovou rekonstrukci objektu, ale také jeho návrat směrem k občanům.

„Naší prioritou je zachránit celý objekt, který patří k nejstarším a nejcenějším památkám, jaké v Liberci máme. Jeho historie je pohnutá a na svůj důstojný osud dosud čeká,“ říká k celé věci primátor Statutárního města Liberec, Ing. Jiří Kittner. Proto se vedení města rozhodlo využít II. výzvy v rámci IPRM Lidové sady (Integrovaného plánu rozvoje města) a projekt Konverze městských lázní Liberec na výstavní centrum do něho zahrnulo. *„Je snadné říci, že lázně by měly sloužit svému původnímu účelu, tedy jako lázně, ale je třeba se na celou věc dívat realisticky,“* vysvětluje primátor. *„Celý objekt je třeba nákladně rekonstruovat, pokud by v něm měly vzniknout lázně, bude nutné vybudovat kompletně celou novou infrastrukturu na jejich obsluhu a dalším podstatným bodem je jejich provoz. Je více než jisté, že by takto vzniklé lázně nebyly schopny samostatné existence a bylo by třeba je výrazným způsobem dotovat z městského rozpočtu. Ostatně proto se také nenašel žádný z investorů, který by si tento projekt vzal za své a byl to jeden z důvodů, proč podobný projekt nezískal podporu z fondů EU. Současně například bazén byl přestavbami natolik pozměněn, že již neodpovídá žádným normám pro sportovní využití, včetně toho žákovského,“* doplňuje primátor.

„Chceme budovu jako takovou zachránit z hlediska její historické hodnoty a také jako jeden z historických klenotů našeho města. A zároveň ji otevřít široké veřejnosti i návštěvníkům města. Projekt „Konverze Lázní ve výstavní centrum“, ve kterém by mohla sídlit krajská galerie, a v ní by se mohly konat různé výstavy, ale také například koncerty, přednášky a další společenské akce, je podle mého názoru unikátní příležitost,“ vykresluje Jiří Kittner možnou budoucnost objektu. Rada města schválila na svém zasedání, že projekt bude navržen do IPRM, čímž by se podařilo získat 92,5 % předpokládaných výdajů na rekonstrukci a konverzi. Odhadovaný rozpočet přitom činí 370 milionů korun.

„Dnes je vše jen v úrovni návrhu - představujeme naši vizi, co s lázněmi dál, jak zároveň oživit celou oblast Lidových sadů a jak udělat přirozenou spojnici mezi centrem města a objektem Lidových sadů. Je to jedna

z nejkrásnějších částí Liberce a je naší snahou do ní vrátit nejen ruch, ale také na ni lákat do města turisty," uzavírá primátor Kittner.

Záchrana Lázní městem

Budovu Městských lázní získalo město Liberec v dražbě v roce 2005. Od té doby usilovalo o jejich záchranu a rekonstrukci. Nejprve však bylo nutné provést základní záchranné a zajišťující činnosti. K budově nebyla dodána žádná dokumentace, technická ani historická, neexistoval žádný soupis majetku, v objektu bylo skladiště odpadu a na půdě holubího trusu. V rámci prvních aktivit na zajištění stavby bylo například vyvezeno 140 velkých kontejnerů odpadu, vyklizeno 80 pytlů holubího trusu z půdy, byly instalovány provizorní elektrické rozvody (původní byly v havarijním stavu a ohrožovaly nejen objekt, ale také zdraví jeho návštěvníků), v důsledku havarijního stavu střešního pláště bylo přikročeno k jeho finální rekonstrukci. Zároveň byla pořízena stavebně technická a stavebně historická dokumentace, na základě které lze postupovat v rekonstrukci dále. Od roku 2005 bylo na rekonstrukci a záchranu lázní vynaloženo téměř 27,5 milionu korun (z toho 2,5 milionu dotace z MK ČR a 300 tis. dotace z kraje).

„Jsem rád, že i přes značné náklady a s vypětím všech sil jsme lázně městu Liberec zachránili. Nikdy nám nepatřily, ale mám pocit, že je všichni bereme, jako by byly naše již dávno. Z diskuse s občany vím, že lázně jsou srdeční záležitostí nás všech. Věřím, že po 107 letech se ukazuje jejich nadějná budoucnost," říká primátor Kittner.

Historie Městských lázní Liberec (Lázní Františka Josefa I.)

Lázně umístěné přímo v korytě Jizerského potoka byly vybudovány Libereckou spořitelnou v rámci oslav padesátiletého panování císaře Františka Josefa I. V letech 1901-2 je podle návrhu vídeňského Petra Paula Branka postavil Adolf Burger.

Otevřeny byly 17. 3. 1902. Hlavní průčelí novorenesanční stavby je bohatě sochařsky vyzdobeno díly profesorů liberecké průmyslové školy Ferdinanda Kraskeho a Emanuela Gerharta. Půlkruhové výstupky po stranách vstupu zdobí plastiky boha moře Poseidona a jeho manželky Amfitrité. Nad vysokými okny prvního patra probíhá reliéfní pás znázorňující vodní hry. V novorenesanční architektuře se již zřetelně projevují znaky nastupující secese. Dvoupodlažní hala s plaveckým bazénem 10 x 20 m (dnes již pouze 10x19) je pojata značně romanticky a připomíná trochu byzantské stavby. Střecha má zajímavě konstruovaný světlík, který se dal v létě z poloviny otevřít. Kromě bazénu a jeho příslušenství měly lázně vanovou část I. a II. třídy a římsko-irské lázně, k nimž z haly vedlo mramorové schodiště do patra, kde se dále nacházely odpočívárny, parní lázně, masáže, menší bazén se studenou vodou a pedikúra. V suterénu byly umístěny lidové lázně III. třídy s vanami a sprchami. Stěny a podlahy a byly v celé budově obloženy obkladačkami různých barev. Výtok vody do hlavního bazénu zdobila socha nymfy, přenesená později do foyeru. Po výstavbě plaveckého stadionu sloužily převážně jako rehabilitační a léčebné lázně.

[KAŠPAR, Roman. Kniha o Liberci. 2., dopl. a roz. vyd. Liberec: Dialog, 2004. 704 s. ISBN 80-86761-13-4]

Martin Korych
tiskový mluvčí Magistrátu města Liberec